

SINDSLIDENDE SOM NABOER

Fra et billigt og godt seminar i Odense om sindslidende i det almennyttige boligbyggeri, hvor de og mange henvises til at bo eller selv kan finde en god og betalelig bolig

AF HERMAN NIELSEN

Det tredages seminar var bragt i stand af Ellen Herkild, som alle kan kende fra en artikel i BeboerBladet 2/96, som havde temaet sindslidende naboer. Der var også en gyserhistorie om en meget truende sindslidende og besværet med at få ham passiviseret - det vil sige smidt ud af lejligheden!

FØRST POLITIET

Lidt af den samme dramatik startede seminaret, der havde små 50 deltagere, med, idet første oplæg var af en lokal politimand, og politiets tilgang er jo ofte at være bagstopper, når mennesker ikke ved, hvad de skal gøre med andre - undertiden også med sig selv! Og sindslidende hænger ofte på en ejendommelig måde mellem systemerne, når de ikke selv forstår, at de skal have »hjælp«, men vi andre synes det! Altså må politiet ta' affære - hvis der er tid, hvad der ofte ikke er - og rykke ud og få det bedste ud af situationen. Men politiets dobbeltfunktion som både (venlig) hjælper og samfundets magtinstans fører jo undertiden til de tragedier, som vi så kan læse om i avisen.

SÅ AFTENHYGGE

Efter foredraget, som ganske godt fokuserede på alt det, vi alle kendte i forbindelse med at søge hjælp til (eller for!) sindslidende hos politiet, fik vi deltagere den sædvanlige sludder med masser af smøgger, kaffe og lidt øl (til nogle af os). I forbindelse med den obligate standardpræsentation af os selv, kom jeg lidt i klemme, fordi jeg mere talte om, hvorfor jeg har det, og hvad mine interessepunkter i den anledning var. Hvordan sige hvem man er?

HVEM ER DU SÅ?

Kontant blev jeg spurgt: Er du patient? Næh, det var jeg jo ikke.

Er du pårørende? Næh, heller ikke umiddelbart, skønt vi vel alle er det sådan mere middelbart. Er du så psykiater? Det kunne jeg sige klart nej til og så fortsætte om min forundring over og optagethed af, at mennesker så hovedløst fornægter egen død og sindslidelser og livsformer, som fremmer begge dele. Så skulle jeg som person fastlægges (stemples?), så var det her mit første bidrag.

BRUG AF ORD

At bruge ordet sindslidende er allerede forkert, ved jeg fra de psykiatribrugere, som er ved at danne egen landsdækkende forening og ikke vil ha' pårørende med som i foreningen SIND, der har sindslidende, pårørende og behandlere som medlemmer (og dermed alle, der ønsker medlemskab). Patient (den tålmodige) er også et frygteligt ord, når først vi fokuserer på det enkelte menneskes opgave med at ta' vare på sit eget liv («du skal ta' tøjerne i hånden») og bruge læge (og andre eksperter) som indsigtfulde hjælpere i en krisesituation.

Jeg endte med at blive accepteret trods mit spegede generalieblad. At det er mere bare at være menneske end noget som helst konkret, kommer jo også alle andre til gode på et tidspunkt, hvor pandestemplet sindslidende (bare som eksempel) er en trættende og indskrænkende identitet.

AT SOVE MED ANDRE

På vandrehjem kan man genopleve dele af sin barndoms ferier med sovesal og natteskæg. Selvfølgelig er der kommet mere til som voksen, men der er jo også faldet noget fra. Man vågner ikke op med tandpasta i munden, men får til gengæld et bredt udvalg af snorkende og stadigt fisende medmennesker. Det er i sig selv fascinerende og med en pris på kun 1/5 af, hvad enkeltværelser ville ha' kostet, så er pengene herligt sparet.

OPLÆG OG EFTERFØLGENDE DEBAT

Lørdagen havde om formiddagen to oplæg ved en kvinde og en mand, som var ansat (beskyttede stillinger) i Gallohuset i Århus. De boede begge i almennyttigt boligbyggeri, og det var fascinerende at høre om det fra netop dem.

Især den ene var meget præcis, indsigtfuld og dristig i sin redegørelse for det at bo almennyttigt, først placeret i Trigeparken og senere selv fraflyttet til Frydenlund. Selvsagt er forskellen på at blive placeret og at vælge bolig selv enorm, ja kan næppe undervurderes. Alligevel var det mere beretningen om den sårbare situation i et specielt og kontant miljø, som jeg bed mærke i. Jeg kunne godt god- og genkende, at alt for mange i almennyttigt boligbyggeri har (menne-

skelig) udnyttelse som livsstil, selv om man også kan sige, at bemærkelsesværdigt mange (underprivilegerede) beboere er herlige at lære at kende og omgås.

Var nu denne udbredte udnyttelse nogle underprivilegeredes måde at klare sig på i et samfund med alles kamp mod alle, eller var vi bare dårligere mennesker i de almennyttige boliger? Det kunne vi selvfølgelig ikke finde ud af i de efterfølgende gode snakke.

EN NABOSKABER FRA GELLERUP

Ove Abildgaard, der sammen med andre har startet mandagsklubben for sindslidende, holdt et oplæg søndag morgen om, hvad der bliver gjort og kan gøres for sindslidende i Gellerupområdet, og jeg blev selv inddraget til kort at tale om situationen i Holmstrup og vores værested (som jeg ingen andel har i). Vi var alle enige i, at der skal bruges urimelig tid og kræfter på at skrabbe de småpenge sammen, som det koster at drive et værested - og at vi må i clinch med lokalpolitikere for at skaffe ro for de frivillige hjælpere.

KONKLUDERENDE

Det traditionelle hjælpearbejde har den helt nødvendige opgave at skaffe underhold til os udstødte fra arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedet er i sig selv udstødende i sin nuværende udgave og vil være det, indtil det nødvendige arbejde bliver fordelt (og mennesker stopper den indbyrdes kamp på andres og miljøets bekostning).

Med alle de mennesker, der godt vil ha' det som os rige, og med de vilkår, vi alle økologisk er underlagt, bliver der økonomisk smalhans fremover, og det frivillige og gensidige hjælpearbejde vil blomstre - eller vi vil alle gå i hundene. Så fortvivl ikke - verden er vores (lidt endnu!) og der er meget at gøre...

Herman Herman

6-11-98